МАРТ
12
1939 во
№ 35 (998)
ДОНЫС 10 ур

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Ставсоюзса Коммунистическӧй (большевикъяс) партиялӧн XVIII-ӧд съезд

ПЕРВОЙ ЗАСЕДАНИЕ

(1939 ВОСЯ МАРТ 10 ЛУН)

5 час 15 минут рыт. Сталин, Молотов, Ворошилов, Каганович, Калинин, Андреев, Микоян, Жданов, Хрущев ёртъяслӧн трибуна вылӧ петӧм встречайтсьӧ аплодисментъяс гымӧн, бурнӧй овация, ставӧн сувтӧны. Заллӧн разнӧй помъяссянь кылӧны великӧй Сталин честь кузя СССР-са став народъяслӧн кывъяс вылын горӧдӧмъяс: **„Народъяслӧн великӧй вождьлы—великӧй Сталинлы—Ура!“, „Мед олас Сталин ёрт!“, „Рӧднӧй радейтана Сталинлы,—Ура!“, „Мед олас Сталинскӧй Центральнӧй Комитет!“, „Мед олас миян вождь да учитель—Сталин ёрт!“, „Мед олас Сталин ёрт!“, „Мед олас коммунизм армиялӧн первой маршал Сталин ёрт!“.**

Председательствуйтысь Молотов ёртлӧн звӧнокъясыс вӧйӧны лӧнявлытӧм, пыр ӧддзысь овацияясын.

В. М. Молотов ёртлӧн вступительнӧй речь

МОЛОТОВ. Ёртъяс!

Тайӧ съезд кежлӧ партия воис историческӧй важностя победаясӧн.

Важ, весиг капиталистическӧй отношениеын бӧрӧкольӧм страна местаӧ лӧсьӧдӧма выль строй,—социализм кызвыннас стрӧитӧма. Ми важӧн вӧтлім помещикъясӧс да капиталистъясӧс, но помӧдз весалім миянлысь му быдсикас эксплоататоръясысь сӧмын бӧрья воясӧ. Лӧсьӧдӧма выль общество, кодӧс вооружитӧма медся передовӧй техникаӧн. Артмис рабочӧйяслӧн да крестьяналӧн социалистическӧй государство, кодi мунӧ гӧраӧ, мунӧ коммунизмлӧн тырвыйӧ победаӧ аслас испытаннӧй большевистскӧй туйӧд. И тайӧ сiйӧ кадӧ, кор капитализм корсьӧ аслыс спасение фашизмын, кодi проклинайтсьӧ человеческӧй прогресслӧн став сторонникъясӧн, кор капитализм, кодӧс йиркӧма кризисъясӧн да вуж вылас паразитическӧй сiсьмӧмӧн, пыр ёнджыка кыскӧ Европа да Азия выль всемирнӧй империалистическӧй войнаӧ.

Радостнӧй чувствоясӧн встречайтӧны миянлысь съезд Сӧветскӧй Союзса уджалысь йӧз. Тайӧ чувствоясыс миянлы матысаӧсь да гӧгӧрвоанаӧсь. Тайӧ чувствоассӧ чужтӧма великӧй бойясӧн да миянын лоӧм морально-политическӧй единствоӧн. Найӧс лӧсьӧдӧма Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союзса народъяслӧн великӧй дружбаӧн, кодъяс ӧтувтчӧмаӧсь коммунизмлӧн великӧй армияӧ, кодi дась выль бойясӧ Ленин—Сталин знамя улын. (**Аплодисментъяс, ставӧн сувтӧны**).

Ми помалiм СССР-ын коммунистическӧй революциялысь нӧшта ӧти историческӧй этап. Ми завершитiм кызвыннас строительнӧй уджлысь бьдса эпоха, медым пырны выль эпохаӧ, социализмсянь коммунизмӧ постепеннӧ вуджан эпохаӧ.

Миян опыт, коммунистическӧй общество стрӧитысьяслӧн опыт, тырвыйӧ нин петкӧдлiс, мый СССР-са вынъяс быдмӧмлӧн позянлунъясыс помтӧм гырысьӧсь. Ӧнi миян странаын вӧчӧма ставсӧ сы могысь, медым ключӧн пуис народнӧй творчество унанациональнӧй Сӧветскӧй Союзса паськыд просторъяс вылын, медым лунысь-лун содiс народнӧй благосостояние, паськалiс паськаланог и джуджданог социализм страналӧн культурнӧй строительство.

Сыкӧд тшӧтш бӧрья вояслӧн опыт петкӧдлiс, мый миян вӧлi ортсыса вражескӧй вынъяс известнӧй донъявтӧм, вӧлi СССР-кӧд тышын налысь вражескӧй активностьсӧ да изворотливостьсӧ донъявтӧм. Делӧыс воис сэтчӧдз, мый капитализм лагерысь миян ортсыса врагъяс мӧвпалiсны вӧчны миян пытшкӧсса делӧясӧ аслыс сикас суитчӧм. Сӧветскӧй делӧясӧ аслыс сикас суитчӧмыс вӧлi ӧткымын империалистическӧй державаяслӧн, да торйӧн фашистскӧйяслӧн, зiльӧмын пыртны да разместитны ассьыс агентъяссӧ СССР-са государственнӧй власть органъясын. Найӧ, колӧ шуны, кӧсйисны применитны Сӧветскӧй Союз дiнӧ ассьыныс озыр опыт ёнджыка слаб буржуазнӧй государствояс дiнӧ отношениеын, кӧнi тшӧкыда правительственнӧй верхъясын пукалӧны да решайтӧны делӧяс не кодъяскӧ мӧдъяс, а именнӧ гырысь иностраннӧй державаяслӧн платнӧй агентъяс да шпионъяс. Кутшӧм кӧть нин абу наглӧ тайӧ найӧсянь, но и Сӧветскӧй Союз дiнӧ отношение кузя вӧчисны татшӧм жӧ зiльӧмъяс йӧз пыр, кодъяс тӧрыт нӧшта тупкылiсны ассьыныс гнуснӧй вероломствосӧ да изменасӧ коммунистическӧй партийнӧй билетӧн. Тадз лоӧ и водзӧ, иностраннӧй разведкаяслӧн ловкость да изворотливость вылӧ кӧ ми огӧ вочавидзӧй сӧветскӧй разведкалӧн кыкмындаалӧм да дасмындаалӧм ловкостьӧн да изворотливостьӧн. (**Аплодисментъяс**).

Тi тӧданныд, капитализм лагерысь, торйӧн, фашизм лагерысь ортсыса классӧвӧй врагъяслысь происксъяссӧ миянӧн жугӧдӧма торпыригӧдз. Найӧ суитчӧмлӧн выль шпионскӧй приёмыс, кодын став сiйӧ троцкийясыс, рыковъясыс, бухаринъясыс, зиновьевъясыс, тухачевскийясыс, радекъясыс, икрамовъясыс, любченкоясыс ворсiсны иностраннӧй разведкаясса шпик-вредительяслысь да няйтӧсь агентъяслысь жалкӧй роль,—тырвыйӧ провалитчис.

Ми получитiм выль урок государство йылысь вопрос кузя да выль озыр опыт сӧветскӧй властькӧд тышлӧн вероломство ядӧн отравитӧм приёмъяс йылысь. Ми вочавидзим та вылӧ сӧветскӧй государство, Краснӧй Армия да государственнӧй властьлысь став мукӧд боевӧй органъяс решительнӧя большевистскӧя ёнмӧдӧмӧн, сiдз жӧ кыдзи фашизмкӧд да фашистскӧй агентуракӧд тыш ёнмӧдӧмӧн. (**Аплодисментъяс**). Выль полоса сувтӧдӧ миян водзын выль могъяс.

Миян пытшкӧсса могъяс видзӧдлас боксянь сьӧкталӧн центрыс вуджӧ ӧнi **воспитательнӧй** вопросъяс вылӧ, коммунистическӧй воспитание вопросъяс вылӧ, уджалысь йӧз сознаниеын капитализмлӧн нӧшта сэтшӧм на живучей колясъяс бырӧдан могъяс вылӧ.

Ми намечайтам народнӧй овмӧс кыптӧмлысь выль планъяс, народнӧй благосостояние содӧмлысь да уджалысь йӧзлӧн культурнӧй уровень быдбоксянь кыптӧмлысь выль планъяс.

Ми паськӧдiм ыджыд удж партияӧс идейнӧя да организационнӧя ёнмӧдӧм кузя, миян партийнӧй организацияяслысь боевӧй качествоассӧ водзӧ ёнмӧдӧм кузя.

Медым настӧящӧя осознайтны да максимальнӧй практическӧй результатъясӧн народ интересъясын используйтны миянлысь политическӧй, миянлысь экономическӧй, миянлысь культурнӧй, миянлысь организационнӧй да став мукӧд зэв гырысь позянлунъяс, миянлы медся ёна колӧ тайӧ кадас коммунистическӧй воспитание делӧ став мераясӧн кыпӧдӧм. Медым нӧшта успешнӧйджыка решайтны миян государстволӧн вынйӧр кыптӧмлысь любӧй организационнӧй вопросъяс, медым нӧшта ӧдйӧджык мунны водзӧ Сӧветскӧй Союзлысь основнӧй экономическӧй могсӧ решитӧмын, дженьыд срокӧн медся развитӧй капиталистическӧй странаясӧс сiдз жӧ и экономическӧй отношениеын суӧдан да панъян мог решитӧмын,—колӧ выдвинитны водзӧ массаясӧс удж дiнӧ коммунистически — сознательнӧя относитчӧм сямӧн воспитайтан могъяс, асьнысӧ партийнӧй да государственнӧй аппаратса кадръясӧс да став сӧветскӧй интеллигенцияӧс марксизм-ленинизм сямӧн, большевизм сямӧн идейнӧй воспитание водзӧ кыпӧдан могъяс.

Тайӧ съездыс кыпӧдас став миян уджлысь выль кыптӧм, коммунистическӧй воспитание делӧлысь да научно-теоретическӧй уджлысь выль кыптӧм. Миян съездъяс пыр освещайтлiсны ылӧ водзӧ партиялысь назревшӧй могъяс да пыр вӧлiны ыджыд этапӧн массаяслысь коммунистическӧй сознательность кыпӧдӧмын, уджалысь йӧзӧс коммунистическӧя воспитайтӧмын.

Некутшӧм враг нин оз вермы жугӧдны миянлысь Сӧветскӧй Союз. Любӧй агрессор жугӧдас ассьыс ыргӧн кымӧссӧ сӧветскӧй пограничнӧй столбйӧ. (**Бурнӧй аплодисментъяс**).

Кодлы этша миян восьса предупреждениеяс, сiйӧ тӧдмалас сы йылысь аслас сылы пуктӧм кадын. И сымын победоноснӧйджык, сымын тӧдчанаджык международнӧй смыслын лоӧны миян успехъяс тайӧ водзӧ лоысь тышас ортсыса агрессия вынъяскӧд, кымын унджык да кымын плодотворнӧяджык ми уджалам миян странаын коммунистическӧй вӧспитание вылын.

Делегат ёртъяс! Лэдзӧй висьтавны уверенность, мый XVIII-ӧд съезд и та серти пӧртас олӧмӧ ассьыс историческӧй рольсӧ. Порукаӧн сылы, мый миян страналын рабочӧй класс да уджалысь йӧзлӧн став масса мунӧ водзӧ Ленин—Сталин партиялӧн вылӧ кыпӧдӧм победоноснӧй знамя улын. (**Ставӧн сувтӧны, аплодисментъяс**).

Порукаӧн сылы, мый миянлысь партия нуӧдӧ водзӧ коммунизмлысь славнӧй победаяс великӧй котыртысь, массаясӧс коммунистическӧя воспитайтӧмлӧн великӧй вдохновитель—миян Сталин. (**Ставӧн сувтӧны, аплодисментъяс, „Ура!“ горӧдӧмъяс. Местасянь гӧлӧс: „Мед олас Сталин ёрт!“**).

Ёртъяс, съезд вылӧ бӧрйӧма 1574 делегатӧс решающӧй гӧлӧсӧн, воисны—1567 делегат. Та вӧсна разрешитӧй меным, партиялӧн Центральнӧй Комитет поручитӧм серти, объявитны XVIII-ӧд партийнӧй съезд восьтӧмӧн.

Молотов ёртлӧн медбӧрья кывъясыс веттьысьӧны бурнӧй аплодисментъясӧн. Съезд, сувтӧмӧн, чолӧмалӧ Молотов ёртӧс.

Став зал пасьта кылӧны горӧдӧмъяс: **„Мед олас Ленинлӧн—Сталинлӧн великӧй партия!“, „Ура рӧднӧй да радейтана Сталинлы!“, „Мед олас народъяслӧн вождь Сталин ёрт!“. „Коммунизмлысь славнӧй победаяс великӧй вдохновительлы да котыртысьлы Сталин ёртлы—Ура!“.**

Съезд вуджӧ съездлысь руководящӧй органъяс бӧрйӧмӧ. Единогласнӧ бӧрйысьӧ съездлӧн президиум, секретариат, редакционнӧй комиссия да мандатнӧй комиссия.

63

Ставсоюзса Коммунистическӧй (большевикъяс) партиялӧн XVIII-ӧд съезд

Съездлӧн руководящӧй органъяс

Президиум

А. А. Андреев.
М. А. Багиров.
Л. П. Берия.
С. М. Буденный.
М. А. Бурмистенко.
К. Е. Ворошилов.
Б. А. Двинский.
В. А. Донской.
А. А Жданов.
Л. М. Каганович.
М. И. Калинин.
Д. С. Коротченко.
А. А. Кузнецов.— Ленинград.
Н. Г. Кузнецов.— Приморье.
А. Д. Локтионов.
Г. М. Маленков.
Д. З. Мануильский.
Л. З. Мехлис.
А. И. Микоян.
Н. А. Михайлов.
В. М. Молотов.
К. И. Николаева.
П. К. Пономаренко.
И. К. Седин.
Н. А. Скворцов.
И. В. Сталин.
С. К. Тимошенко.
Н. С. Хрущев.
А. И. Шахурин.
Н. М. Шверник.
М. Ф. Шкирятов.
Г. М. Штерн.
А. С. Щербаков.
У. Юсупов.
Ем. Ярославский.

Секретариат:

А. Н. Поскребышев.
Е. А. Щаденко.
О. П. Мишакова.
Н. М. Пегов.
Г. М. Попов.

Редакционнӧй комиссия:

Л. З. Мехлис.
П. Н. Поспелов.
А. Ф. Горкин.
М. Б. Митин.
Л. Я. Ровинский

Мандатнӧй комиссия:

А. М. Анемасов.
В. М. Андрианов.
Д. И. Антонов.
Г. А. Арутинов.
И. П. Бойцов.
Г. А. Борков.
А. В. Вагов.
И. А. Власов.
П. И. Доронин.
А. А. Дубровский.
В. Г. Жаворонков.
С. Б. Задионченко.
Н. Г. Игнатов.
К. И. Качалин.
М. Е. Квасов.
П. М. Любавин.
Г. М. Маленков.
И. В. Муругов.
В. Г. Никитин.
Д. З. Протопопов.
Г. С. Растегин.
П. И. Селезнев.
З. Т. Сердюк.
А. А. Фролков.
К. Н. Чарквиани.
Я. А. Чубин.
А. С. Чуянов.
М. Ф. Шкирятов.
Т. Ф. Штыков.

* * *

Руководящӧй органъяс бӧрйӧм бӧрын, съезд вынсьӧдӧ съездлысь сӧрнитанторъяс да регламент.

Председательствуйтысь Молотов ӧрт съезд сӧрнитанторъяслӧн первой пункт кузя доклад вылӧ сетӧ кыв Сталин ӧртлы.

Бурнӧй овацияӧн, суlaлӧмӧн, съезд встречайтӧ Сталин ӧртӧс. Великӧй Сӧветскӧй Союзса став народъяслӧн кывъяс вылын кылӧны горӧдӧмъяс: „Мед олас Сталин ӧрт!", „Ура!", „Вождьлы, учительлы да друглы Сталин ӧртлы—„ура!", „Мед олас миян рӧднӧй, радейтана Сталин!".

Дыр кыссьӧ овация—аслас вождь дінӧ став партиялысь помтӧм радейтӧм петкӧдлӧм. Председательлӧн звонок вӧйӧ съездлӧн аплодисментъяс, чолӧмалӧмъяс бушковын.

Сталин ӧрт заводитӧ ВКП(б) ЦК удж йылысь доклад.

Март 11 лунся асъя да рытъя заседаниеяс

Съездлысь асъя заседание восьтӧ А. А. Жданов ӧрт.

Кыв сетсьӧ Владимирский ӧртлы Центральнӧй ревизионнӧй комиссиялӧн отчетнӧй доклад вылӧ. Сэсся ИККИ-ын ВКП(б) делегациялӧн отчетнӧй докладӧн выступайтӧ Мануильский ӧрт.

Мануильский ӧрт подробнӧ сувтлӧ международнӧй коммунистическӧй движениелӧн состояние вылӧ, мировой пролетариатлӧн антифашистскӧй тыш пасьkaлӧм вылӧ, торъя компартияяслӧн удж вылӧ.

Рытъя заседание вылын заводитчисны Сталин, Владимирский да Мануильский ӧртъяслысь кывзӧм докладъяс кузя прениеяс. Выступитісны Щербаков (Москва), Юсупов (Узбекистан), Кузнецов (Ленинград), Задионченко (Днепропетровск) ӧртъяс да мукӧдъяс.

ДНЕВНИК
ВУНЛЫТӦМ ЛУН

Вунлытӧм историческӧй лунлысь, 1939 вося март 10 лунлысь асыв, Москва встретитіс волнуйтана радлунӧн: талун воссьӧ Ленин—Сталин партиялӧн XVIII-ӧд съезд. Талун Кремлевскӧй дворецса Большой залын чукӧртчис партиялӧн цвет, великӧй, героическӧй большевистскӧй племялӧн цвет. Необъятнӧй сӧветскӧй му став помъяссянь воисны делегатъяс, асланыс сьӧлӧмъясас коммунизм делӧлы джуджыд преданностьлысь куслытӧм, нэмсӧ том би, асланыс Центральнӧй Комитетлы, асланыс рӧднӧй помтӧм дона да радейтана Сталинлы пӧсь беззаветнӧй радейтӧм вайӧмӧн, асланыс сьӧлӧмъясын став партиялысь, став народлысь мӧвпъяс да чувствоэс ваӧмӧн.

Делегатъяс пӧвсын—старӧй большевикъяс, кодъяс асланыс пельпомъяс вылын нуисны революционнӧй тышлысь не ӧти дас во, и том кадръяс, кодъяс ӧнмисны да закалитчисны сталинскӧй пятилеткаяс горнилӧын, кодъяс кыптісны народ недраясысь, кодъяс быдмисны Великӧй Социалистическӧй Октябрьскӧй революция шондi улын.

Видзӧдлан кӧ залӧ, то аддзан уна дас, уна сӧ йӧзӧс, кодъяслӧн слаавыс юралӧ став страна пасьта да став мир пасьта—аддзан Сӧветскӧй Союзса Геройясӧс, медся тӧдчана партийнӧй, хозяйственнӧй да сӧветскӧй веськӧдлысьясӧс, социалистическӧй удж вывса геройясӧс, миянлысь замечательнӧй стахановецъясӧс, миянлысь видзму овмӧсса передовикъясӧс, миян прекраснӧй коммунистическӧй интеллигенциялысь представительясӧс — чудеснӧй народ, кӧрт вӧляьлӧн да несокрушимӧй энергиялӧн великолепнӧй сплав, Ленин—Сталин партиялӧн медбур пиян.

5 час 15 минут рытын трибуна вылӧ петӧны Сталин, Молотов, Ворошилов, Каганович, Калинин, Андреев, Микоян, Жданов, Хрущев ӧртъяс—партиялӧн боевӧй штаб революциялӧн вождь юрнуӧдӧм улын.

Абу кывъяс да краскаяс петкӧдлыны сійӧ восторженнӧй порывсӧ, коді кыдзи бушков, муніс став зал пасьта, порывсӧ, коді шымыртіс став присутствуйтысьясӧс, кор найӧ аддзисны рӧднӧй Сталинӧс, код веськӧдлӧм улын шедӧдӧма грандиознӧй победаяс, коді нуӧдліс, нуӧдӧ да кутас нуӧдны выль тышъясӧ, выль, нӧшта дзирдалысь победаясӧ коммунизм слава кузя, сӧветскӧй народ да большевикъяслӧн великӧй партия слава кузя. Громовӧй аплодисментъяс, „Мед олас великӧй Сталин!" „Мед олас рӧднӧй Сталин!" горӧдӧмъяс, кодъяс висьтавсьӧны уна кывъяс вылын, но тырӧмаӧсь ӧти чувствоӧн, йитчисны волнениеӧн, радлунлӧн, подъемлӧн, энтузиазмлӧн вунлытӧм симфонияӧ.

Молотов ӧрт, кодӧс пӧся встретитіс съезд, ярьюгыд вступительнӧй речь бӧрын, кодӧс не ӧтчыд вӧлі орӧдлӧма бурнӧй аплодисментъясӧн, объявитіс ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд восьтӧмӧн.

Партияса избранникъяслӧн великӧй съезд, съезд, коді гижас выль страницаяс Ленин—Сталин партия историяӧ, миян рӧдина историяӧ, став мировӧй коммунистическӧй движение историяӧ, босьтчис уджӧ.

Бурнӧй аплодисментъясӧн чолӧмалісны делегатъяс Сталин ӧртӧс да сылысь славнӧй соратникъяссӧ, кодъясӧс бӧрйӧма президиум составӧ. Президиум бӧрын вӧлі бӧрйӧма—съездлысь секретариат, редакционнӧй комиссия, мандатнӧй комиссия, вынсьӧдӧма съездлысь сӧрнитанторъяс да регламент.

Трибуна вылӧ доклад вӧчны каис Иосиф Виссарионович Сталин.

Куим сюрс морт, кодъяс вӧлiны залын,—делегатъяс да гӧтьяс,—кыпӧдчисны местаяссьыс, кыдзи ӧти морт, бурнӧй, помтӧм аплодисментъясын да радостнӧй, восторженнӧй горӧдӧмъясын бать, учитель, друг, асланыс рӧднӧй, дона Сталинлы ассьыныс беспредельнӧй радейтӧмлысь чувствоэс да преданность выражайтӧмӧн. И, сэсся, ставыс лӧнис. Чӧвлӧнь лои залын, напряженнӧй вниманиеӧн тырӧм чӧвлӧнь, кор быдӧн старайтчис не пропуститны ни ӧти сталинскӧй кыв, ни ӧти,—сэтшӧм тӧдса, виччысяна да радейтана,—сталинскӧй жест. И вот кылісны речлӧн первой кывъяс, не гора да яснӧй, Сталинлӧн спокойнӧй да чорыд гӧлӧс. Сталинлӧн гӧлӧс—партиялӧн гӧлӧс, великӧй партиялӧн, коді преобразуйтӧ мир.

Сталин ӧся да лӧкысь издевайтчис фашистскӧй сумасбродъяс вылын, съезд сераліс ӧтлаын Сталинкӧд. Сталинлӧн быд кыв йиджтысис сьӧлӧмӧдз, садьмӧдіс джуджыд чувствоэс, кыпӧдіс мӧвпъяслысь выль потокъяс, восьтіс выль страницаяс сознаниеын, олӧм гӧгӧрвоӧмын, политическӧй обстановка гӧгӧрвоӧмын. Сталин сӧрнитіс шедӧдӧм победаяс йылысь, социалистическӧй промышленность да видзму овмӧс кыптӧм йылысь, сӧветскӧй страналӧн радостнӧя дзоридзалӧм йылысь, могъяс йылысь, кодъяс суlaлӧны большевикъяс водзын, сӧветскӧй народ водзын, и быдӧн думайтіс—да, тайӧ и менам мӧвпъяс да менам кӧсйӧмъяс, ӧд сійӧ, мый висьталӧ Сталин—сійӧ висьталӧ 170 миллион лыда народлӧн партия. Великӧй ӧтувъялунын, кӧрт монолитностьын — большевикъяслӧн всепобеждающӧй вынныс, вын, коді жугӧдӧ да венӧ став преградаяс, став препятствиеяс.

20 час 35 минутын Сталин ӧрт помаліс доклад.

Заллӧн помтӧм овацияяс вӧліны чувствоэс выражайтӧмӧн, кодъяс шымыртісны XVIII-ӧд съезд вывса делегатъясӧс, партиялысь избранникъясӧс, посланецъясӧс.

Молотов ӧрт съездлысь первой заседание объявитіс тупкыссьӧмӧн.

... Кремлевскӧй древней воротаясысь группаясӧн да ӧти-ӧтиӧн петісны съезд вывса делегатъяс да гӧтьяс. Москва—шумнӧй, жизнерадостнӧй, кипучей кар—ласковӧя паськӧдіс на водзын аслас проспектъяслысь да уличаяслысь лымйӧн вевтысьӧм просторъяссӧ. Быдӧн, коді петӧ Кремльысь, съезд залысь, бережнӧя нуис ассьыс кӧдзавтӧм волнениесӧ, кыдз быттьӧ воӧм впечатлениеяс, чувствоэс, мӧвпъяс кисьтны полӧмӧн.

(ТАСС).

Допризывникъяслӧн пӧдаркияс

Неважӧн Летка район чукӧстіс социалистическӧй ордйысьӧм вылӧ Луз районӧс допризывникъяс пӧвсын оборонӧй удж паськӧдӧм да котыртӧм кузя.

„Ракинскӧй" колхозын допризывникъясӧс да томйӧзӧс кыскӧма активнӧй оборонӧй уджӧ. ВКП(б) XVIII-ӧд съездлы пӧдаркиӧн колхозса томйӧз пӧвсын ӧні гӧтӧвитӧма 8 морт ПВХО да ВС значкистъясӧс.

Сем Вань.

ГӦТӦВИТІС 20 ЗНАЧКИСТӦС

Деревяннӧй НСШ бердса (Кулӧмдін район) первичнӧй осоавиахимовскӧй организация котыртіс оборонӧй кружокъяс, кӧні занимайтчӧны уна велӧдчысьяс. Оборонӧй уджӧн активнӧя веськӧдлӧ А. Юдин ӧрт. ПВХО кружокын сійӧ нуӧдіс нин 30 час занятие. Тайӧ лунъясӧ лоӧ лэдзӧма значкистъяслысь выль отряд. Ставсӧ Юдин ӧрт гӧтӧвитіс 20 значкистӧс.

Напалков.

Вӧчисны кык постановка

Ужга сиктса (Сыктыв район) комсомолецъяс вӧр участокъясын вӧчисны кык постановка. Постановка сувтӧдӧмын активнӧя участвуйтісны комсомолецъяс Кондратьев, Турубанов, Молчанов да Тебенькова ӧртъяс. 92 да 93 кварталъясын, кӧні вӧлі сувтӧдӧма постановкаяс, рабочӧйяс колисны ӧна довольнӧйӧн комсомолецъяс водзмӧстчӧмӧн.

В. Сельков.

Томйӧзлӧн производственнӧй энтузиазм содӧ

Комсомольскӧй организация веськӧдлӧ обороннӧй уджӧн

Сӧветскӧй томйӧз гырысь производственнӧй да оборонной подаркиясӧн встретитісны ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд. Оборонной да производственнӧй подаркиӧс лӧсьӧдӧмын ыджыд водзмӧстчӧм петкӧдлісны комсомольскӧй организацияяс. Колхозъясын, совхозъясын, школаясын комсомольскӧй организацияяс отсӧгӧн котырталӧма ПВХО, ГСО, ВС да мукӧд оборонной кружокъяс.

Ыджыд удж оборонной делӧ сувтӧдӧмын нуӧдіс Сыктывкарса пединститут бердса комсомольскӧй организация. Комсомолецъяс пӧшти ставныс участвуйтӧны оборонной уджын. Институтын уджалӧны уна кружокъяс, кыдзи ПВХО, ВС, автоводительяслӧн, мотоводительяслӧн кружокъяс, самозащита кузя группаяс да с. в. Автоводительяс кружокын велӧдчӧны 39 студент да мотоводительяс кружокын 44 студент, кодъяс пӧвсын 45 комсомолец. Ыджыд удж нуӧдӧма сідз жӧ оборонной активистъяслысь кадръяс гӧтӧвитӧм кузя.

Оборонной делӧын активнӧя участвуйтӧны Макаров, Козлов, Елькина, да Князев ёртъяс. Сійӧ группаын, кӧні комсоргӧн Шемякин ёрт, став студентъясыс осоавиахим организацияса шленъяс, ставныс имеитӧны оборонной значокъяс. Оборонной уджӧ кыскӧма и выль пырӧм комсомолецъясӧс. Активнӧя комсомольскӧй поручениеяс пӧртӧны олӧмӧ Коннин, Пунегов, Шумков да мукӧд ёртъяс. Комсомольскӧй организация водзмӧстчӧмӧн серти вӧлі вӧчӧма массӧвӧй военизированнӧй походъяс, кӧні участвуйтісны став студентъяс.

Ордйысьӧ 7 вӧручасток

Кожва вӧрпромхозса (Печора округ) рабочӧйяс ыджыд кыпыдлунӧн встретитісны ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд. Съездводзвывса ордйысьӧмӧ ставыс вӧлі включитчӧма 7 вӧручасток, индивидуальнӧй ордйысьӧмӧ вӧлі кыскӧма 100 саяс мортӧс.

Съездводзвывса социалистическӧй ордйысьӧм нӧшта вылӧ кыпӧдіс вӧручастокъясын удж производительность. Бӧрья тӧлысьӧ пӧрӧдчӧм кузя удж производительность став вӧрпромхоз пасьта кыптіс 20 прӧчент вылӧ, кыскасьӧм кузя 21,5 прӧчент вылӧ.

Медбур стахановецъяс Кладов, Котляров, Пастухов да мукӧд ёртъяс пӧрӧдчӧм кузя лунъя нормаяс тыртӧны 200—250 прӧчент вылӧ.

Нехорошев.

Нормаяс тыртӧны 160 прӧчент вылӧ

Гырысь победаясӧн Турья вӧрпунктса (Емдін район) стахановецъяс встретитісны ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд. Февраль 26 лунӧ пӧрӧдчысь-стахановец П. Коканин подсобниктӧг пӧрӧдіс 8 кубометр, лунъя нормасӧ тыртіс 160 прӧчент вылӧ. 140—160 прӧчент вылӧ тыртӧны лунъя нормаяс и пӧрӧдчысь-стахановецъяс С. Болдырев, А. Сапожников, В. Ванеев да мукӧд ёртъяс.

Оз кольччыны Турья вӧрпунктса стахановецъяслысь и Чуб вӧрпунктса стахановецъяс. Идзас юса стахановец Иван Треньким март 5 лун кежлӧ пӧрӧдіс ставсӧ 80 норма. Съезд воссиг кежлӧ подарокӧн сійӧ сетліс кӧсйысьӧм вӧдчыны 100 нормаӧдз. Треньким ёрт честьӧн пӧртіс олӧмӧ ассьыс кӧсйысьӧмсӧ.

П. К.

„Красный затон" РШУ-са (Сыктывкар) велӧдчысь-отличник П. Канов ёрт практическӧй занятиеяс вылын притирайтӧ паровӧй свистоклысь клапан. Фото А. Пельмеговлӧн.

Ыджыд производственнӧй подъем

Ыджыд производственнӧй подъемӧн сыктыв районувса томйӧз встретитісны ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд. Съездводзвывса социалистическӧй ордйысьӧмӧ босьтчисны уна комсомолецъяс да несоюзнӧй томйӧз. Производственнӧй подаркиясӧд тшӧтш томйӧз лӧсьӧдӧны оборонной подаркияс.

Койгорт вӧрпунктса Кузьёль участокса комсомолецъяс сетісны тӧдчана результатъяс удж производительность кыпӧдӧмын. Комсомолецъяс пӧвсын медса водзын мунӧны Порошкин да Попов ёртъяслӧн бригадаяс. Комсомолец Порошкин ёрт бригадаса шленъяс сетлісны кӧсйысьӧм ВКП(б) XVIII-ӧд съездлы подаркиӧн вӧчны 60 нормаӧн морт вылӧ и найӧ кӧсйысьӧмъяссӧ честьӧн пӧртісны олӧмӧ. Бригадаса шленъяс пӧрӧдісны 65 нормаӧн. Иван Попов ёрт 40 норма пыдди, кодӧс сійӧ кӧсйысьліс пӧрӧдны март 10 лунӧдз, вӧчис 48 норма. Тайӧ жӧ участокын кыскасьысь-стахановкаяс Зина Каракчиева да Мария Данилова кыскисны 50 саяс нормаӧн морт вылӧ.

Производственнӧй подъемӧн ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд встретитісны и Обросовскӧй вӧрпунктса комсомолецъяс да томйӧз. Пӧрӧдчысь-стахановец Николай Есев март 10 лун кежлӧ пӧрӧдіс 87 норма, Оля Напалкова 67 норма. 40-сянь 85 нормаӧдз вӧрпунктын вӧчисны 37 морт.

Палазя вӧрпунктса томйӧз Ник. Карманов, Кривошеин да мукӧдъяс кыскасьӧмын тыртісны нин 120—160 нормаӧн.

Съездлы подарок

ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд Межӧг вӧрпунктса (Емдін район) стахановецъяс встретитісны выль производственнӧй победаясӧн. Вӧрлэдзысь-стахановец И. Попов ёртлӧн 3 морта бригада быдлун пӧрӧдӧ 24 кубометр, стахановец И. Лабыцин ёртлӧн 9 морта бригада быд лун тракторнӧй доддьӧ сӧвтӧ 485 кубометрӧн, лунъя нормаяс тыртӧны 300 прӧчент саяс. Бригадаын бура уджалӧны И. Бозов, Н. Мингалев, П. Минин, И. Ячменев да мукӧдъяс. Найӧ сӧвтӧны 56—60 кубометрӧн морт вылӧ 18 кубометр норма дырйи.

Попов.

Бригада помаліс ремонт

Тырина ёртӧс Емдін МТС-ын тӧдӧны кыдзи бур производственницаӧс, стахановкаӧс. Тырина ёртлӧн бригада тракторъяс да мукӧд видзму уджалан машинаяс ремонтируйтӧмын петкӧдліс образцовӧй уджлысь пример мукӧд бригадаяслы. ВКП(б)-лӧн XVIII-ӧд съездлы подаркиӧн Тырина ёртлӧн бригада помаліс бригадалысь тракторъяс ремонтируйтан план. Март 1 лун кежлӧ ремонтируйтӧма 8 трактор—оти „ХТЗ", 2 „ЧТЗ", 1 „ХТЗ—НАТИ" да мукӧд сикас тракторъяс.

Турбылев.

Коновалов вӧчис 1.603 кубометр

ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд съезд Чуб вӧрпунктса (Емдін район) стахановецъяс встречайтӧны выль производственнӧй победаясӧн.

Вӧрлэдзысь - стахановец А. Коновалов март 1 лун кежлӧ вӧчис 1.603 кубометр, М. Коновалов—1.543 кубометр. Тайӧ лунъясӧ налӧн удж производительностыс кыптіс нӧшта вылӧ.

СӦВЕТСКӦЙ ТОМЙӦЗЛЫ—ВКП(б) XVIII СЪЕЗД ЙЫЛЫСЬ

СТРАНАЛЫСЬ ОБОРОНА ВОДЗӦ ЁНМӦДАН ПЯТИЛЕТКА

1917 во октябрь тӧлысся историческӧй лунъясӧ вӧвлӧм царскӧй Россияса рабочӧйяс да уджалысь крестьянство Ленин—Сталин партия веськӧдлӧм улын свергнитісны буржуазно-помещичьей нартитсьяслысь ненавистнӧй правительство да лӧсьӧдісны пролетариатлысь диктатура Сӧветъяс формаын.

„Ми—оборонецъяс öні, 1917 вося ноябрь 7 лунсянь (октябрь 25 лунсянь), ми—отечество дорйӧм вӧсна тайӧ лунсяньыс... ми требуйтам **серьёзнӧй** отношение страналӧн обороноспособность да боевӧй подготовка дінӧ... Лӧсьӧдчӧй серьёзнӧя, напряженнӧя, дугдывтӧг отечество дорйиг кежлӧ, социалистическӧй сӧветскӧй республика дорйиг кежлӧ!" (Ленин, Соч., т. XXII, 291—293 листб.).

В. И. Ленинлӧн тайӧ гениальнӧй индӧд сертиыс мунӧмӧн, миян народ честьӧн нуис „отечество дорйӧмлысь" великӧй знамя кулим вося гражданскӧй войнаын да интервенция би пыр, социализм стрӧитан став кад чӧж. Но партия да правительство ээ вермыны мирнӧй развитие первой вояссянь торйӧдны ыджыд внимание страналысь обороноспособность ёнмӧдӧмлы.

Сӧмын первой сталинскӧй пятилетка вояс чӧжӧн, миян индустрияӧн ӧдйӧ быдмӧм подув вылын, ми нуӧдім Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот вужвыйӧныс техническӧя перевооружитӧм.

Первой пятилетка олӧмӧ пӧртӧм итогын Сӧветскӧй Союз „слабӧй да оборона кежлӧ подготовитчытӧм странаысь... пӧрис обороноспособность серти вынйӧра странаӧ, странаӧ, кодi способнӧй вӧчны массӧвӧй масштабын оборона кузя став öнія кадся орудиеяс да снабдитны наӧн ассьыным армия ортсысянь уськӧдчан случайын",—шуліс Сталин ёрт ВКП(б) ЦК да ЦК-лӧн январскӧй пленум вылын докладын 1938 воын.

Страна обороноспособностьлӧн, Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот вынйӧрлӧн водзӧ содӧм вӧлі топыда йитчӧма мӧд сталинскӧй пятилеткалӧн успехъяскӧд.

Мӧд вит во вылӧ партиялӧн XVII-ӧд съездӧн сувтӧдӧм основнӧй да решающӧй хозяйственнӧй могСССР-са став народнӧй овмӧслысь техническӧй реконструкция помалӧм—кызвыннас пӧртӧма олӧмӧ. Буретш сійӧн вӧлі лӧсьӧдӧма условиеяс миян рӧдинаса став вооруженнӧй вынъяслысь реконструкция нуӧдӧм вылӧ. Мӧд пятилетка вояс чӧжӧн лӧсьӧдӧма вынйӧра тяжелӧй, легкӧй, противотанковӧй да зенитнӧй механизированнӧй артиллерия, лӧсьӧдӧма вына, технически оснащеннӧй инженерно-техническӧй войска, лӧсьӧдӧма вынйӧра Военно-Морскӧй Флот. Дзикӧдз вежсис чужӧмыс пехоталӧн да конницалӧн: найӧс öні тырвыйӧ обеспечитӧма станковӧй да ручнӧй пулемётъясӧн, миномётъясӧн.

Мӧд пятилетка вояс чӧжӧн лӧсьӧдӧма да освоитӧма выль авиационнӧй, танковӧй, судостроительнӧй, артиллерийскӧй, снаряднӧй, химическӧй, пулемётнӧй да мукӧд заводъяс.

Миян страна öні способен вӧчны мыйда колӧ оборона кузя первоклассной орудиеяс. Миян оборонной промышленность развивайтчӧ гырысь ӧдъясӧн.

Социалистическӧй рӧдиналысь гнуснӧй предательясӧс да изменникъясӧс—германо-японскӧй фашизмлысь агентъясӧс грӧмитӧмӧн, сӧветскӧй народ Ленин—Сталин партия веськӧдлӧм улын лунысь-лун ёнмӧдӧ страналысь оборонасӧ да Краснӧй Армиялысь да Военно-Морскӧй Флотлысь вынйӧрсӧ.

Народӧн нуӧдан тайӧ гигантскӧй уджысьлӧн да Сталин ёрт быдлунъя тӧждысьӧмлӧн плодъясыс торъя ыджыд вылын тыдовтчисны мӧд пятилетка бӧрья вояс грандиознӧй победаясын.

Миян рӧдинаса гордӧй соколъяс асланыс отечественнӧй самолетъяс вылын

(Помсӧ видзӧд 4-ӧд листб.).

Безносиков кывкуттӧма относитчӧ удж дінӧ

Кӧрткерӧс МТС-са трактористъясӧс гӧтӧвитан курсъяс вылын февраль 18 лунсянь заводитчис велӧдчысьяслӧн практика. Теоретическӧй занятиеяс курсъяс вылын нуӧдіс старшӧй механик И. Безносиков ӗрт. Ӧні практика нуӧдӧ сідз жӧ сійӧ.

Курсантъяс петкӧдлӧны ыджыд кӧсйӧм овладейтны техникаӧн. Но практика омӧля котыртӧм мешайтӧ налы бура овладейтны асланыс техникаӧн. Безносиков ӗрт теория прӧйдитігӧн эз омӧля преподавайт, а кор делӧыс воис практикаӧдз, сійӧ пӧшти дзикӧдз эновтіс курсантъясӧс.

Практика вылын Безносиков ӗрт курсантъяслы сетас кутшӧмкӧ задание, ачыс мунас да оз весиг видзӧдлы мый вӧчсьӧ урок вылын. А сійӧ каднас курсантъяс шатайтчӧны, мешайтӧны ӗрта ӗртыслы.

Социалистическӧй видзму овмӧс требуйтӧ подготовленнӧй специалистъясӧс. Безносиков ӗрт должен тӧдчысьны кадръяс вӧсна. Сійӧ должен гӧтӧвитны подготовленнӧй специалистъясӧс — трактористъясӧс, механикъясӧс.

Кирушев.

Ниашорын оз пӧртны олӧмӧ труддисциплина йылысь закон

Трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь закон эм кӧрт закон Сӧветскӧй странаса став уджалысь йӧзлы, кодӧс нарушайтны некод оз имеит право. Но торъя учреждениеясын ӧткымын веськӧдлысьяс, тыдалӧ, ӧнӧдз на абу гӧгӧрвоӧмаӧсь тайӧ законсӧ.

Ниашорса НСШ-ын велӧдысь М. Пикалова ӗрт выль велӧдчан во заводитчӧмсянь удж вылӧ сӗрмис 6 лун. Трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь закон петӧм бӧрын Пикалова ӗрт бара жӧ сӗрмис 2 лун, мыйысь НСШ-са директор Обросов ӗрт сылы сетіс чорыд выговор предупреждениеӧн. 10 минут сідз жӧ сӗрмис и велӧдысь Карманов ӗрт, код вылӧ Обросов ӗрт примитіс дзик сэтшӧм жӧ мера кутшӧмӧс и Пикалова ӗрт вылӧ, кӧть Карманов ӗрт сӗрмис и эз урок вылӧ, а политінформация вылӧ.

Трудовӧй дисциплина нарушайтӧны и мукӧд организацияясын. Ниашор посёлокын эм детскӧй площадка да детскӧй ясли, кодъяс веськӧдлӧны Моркова да Чарина ӗртъяс, но колӧ шуны, мый найӧ настӧящӧя асланыс уджас эз на кутчысьлыны. Детсад да детплощадка Моркова да Чарина ӗртъяс восьтлӧны сӧмын сэк, кор найӧ мӧвпыштасны,—унджык кадсӧ сійӧ тупкыса. Кутшӧма сувтӧдӧма трудовӧй дисциплина Ниашорса НСШ-ын, детскӧй площадка вылын да детскӧй яслиын, тыдалӧ оз интересуйт ни Сыктывса роноӧс, ни райздравӧс. Оз мешайт тайӧ вопроснас займитчывны Сыктыв районувса прокурорлы.

М. Сенькин.

Мадридын положение

ЛОНДОН, 10. (ТАСС). „Дейли Геральд" газет юӧртӧ, мый республиканскӧй войска босьтісны Альмерияын радиостанция. Мадридын пыр нӧшта мунӧны улич вывса чорыд бойяс. Кар шӧрын некымын пункт находитчӧ республиканецъяс киын.

„Дейли Уоркер" газет гижӧ, мый, получитӧм сведениеяс серти, Мадрид да Валенсия костын пӧшти став территория находитчӧ республиканецъяс киын. Республиканскӧй частьяс концентрируйтӧны самӧй Валенсия бердын тӧдчана вынъяс сы могысь, медым босьтны карсӧ да вӧтлыны сэтысь сідз шусяна „Оборона сӧветлысь" агентъясӧс.

Рейтер агентство Мадридсянь юӧртӧмын сідз жӧ подтверждайтӧ, мый предательскӧд республиканецъяслӧн тыш мунӧ водзӧ. Агентство кывъяс серти, тӧрыт рытын Касадо выступитіс радио пыр речӧн, кодын угрожайтіс республиканецъяслы чорыд расправаӧн.

„Дейли Геральд" дорйӧ предательясӧс

ЛОНДОН, 10. (ТАСС). Кузя чӧволӧм бӧрын лейбористъяслӧн орган „Дейли Геральд" сиӧ передовӧй статья Испанияын положение йылысь. Газет веськыда поддерживайтӧ предательясӧс. Генерал Миахаӧс сійӧ объявляйтӧ Мадрид „спаситысьӧн". Лейбористскӧй орган заявляйтӧ, мый Касадлӧн да Миахалӧн дзик ӧти кӧсйӧм „сӗрнитчӧмъясӧн шедӧдны мир".

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Ыджыд бойяс мунӧны Хубей провинция центральнӧй юкӧнын. Китайскӧй частьяс обходнӧй движениеӧн вӧчисны японскӧй войска тыллы да флангly угроза, кодъяс босьтісны Чжунсянь. Японецъяс концентрируйтӧны войска Ичан бокын (Ханькоусянь рытыввылын), коді дугдывтӧг бомбардируйтсьӧ сынӧдвывсянь. Бомбардировка результатын Ичаныn вийӧма да ранитӧма 1.500 саяс мирнӧй олысьӧс. Карлысь тӧдчана юкӧнсӧ жугӧдӧма. Хубей провинция войвыв юкӧнын японскӧй авиация бомбардируйтіс Сян-ян кар.

ЛУНВЫВ КИТАЙЫН

Кантон войвылын бойяс мунӧны Синьминьбу районын.

Китайскӧй партизанъяс вӧчисны некымын уськӧдчылӧм японскӧй позицияяс вылӧ Хайкоуын да Цюнчжоуын (Хайнань ді вылын). Бойясын японецъяс воштісны 1.000 салдатӧдз. Март 7 лунӧ партизанскӧй отряд пырис Дин-аньӧ (Цюнчжоуысь лунвылын) да грӧмитіс японскӧй отрядлысь штаб.

* * *

Шанхайӧ воисны кунм транспорт, кодъясӧн вайӧма 4.000 раненнӧй японскӧй салдатӧс.

Китайын японскӧй армиялӧн воштӧмъяс

ЧУНЦИН, 10. (ТАСС). Чунцинын йӧзӧдӧма Китайса фронтъяс вылын тавося февраль тӧлысь мӧд джынйын японскӧй войскалӧн воштӧмъяс йылысь.

Китайскӧй частьяс да японецъяс костын став фронтъяс вылын тайӧ каднас вӧлі 404 сражение. Тайӧ бойясас вӧлі виӧма 21.375 да босьтӧма пленӧ 708 японецӧс. Китайскӧй частьяс мырддисны японецъяслысь 788 вӧв, 2.235 винтовка, 99 пулемет, 13 орудие, 157 броневик да танк, 27.495 пулемётнӧй диск патронъясӧн. Тайӧ жӧ каднас вӧйтӧма 6 японскӧй судно да жугӧдӧма 267 километр кӧрттуй японецъяс тылын.

Медся гырысь воштӧмъяс японецъяс нуӧны китайскӧй армиялӧн партизанскӧй действиеяс районъясын.

АРИТАЛӦН ЗАЯВЛЕНИЕ

ТОКИО, 10. (ТАСС). Японскӧй правительство явӧ повзьӧма аслас международнӧй положение омӧльтчӧмӧн, торйӧн некымын державаяссянь Китайлы отсӧг сетӧмкӧд йитӧдын. Тайӧ тревогаыс тыдовтчис иностраннӧй делӧяс кузя министр Арита речын, коді, векжӧ зілис успокоитны парламент да повзьӧдны мукӧд державаяс, заявитӧмӧн, мый Англия да США долженӧсь эськӧ вӧлiны тӧдны Япониялы паныд санкцияяс либӧ экономическӧй блокада применитӧмын опасность йылысь. Арита утверждайтіс, мый японскӧй правительство гӧтӧвитіс тайӧ случай кежлас колана контрмераяс.

СТРАНАЛЫСЬ ОБОРОНА ВОДЗӦ ЁНМӦДАН ПЯТИЛЕТКА

(пом.)

гижисны авиациялӧн мировӧй историяӧ грандиознӧй успехъяс, завоюйтісны асланыс сэтшӧм слава, коді грӧмитӧ ылын Сӧветскӧй Союз пределъяс сайын. Сӧветскӧй авиациялы абу страшнӧйӧсь ни пространствояс, ни поводдя, ни вылота.

Миян вынйӧра танковӧй частьяс, кодъясӧс лӧсьӧдӧма мӧд пятилетка чӧжӧн, непобедимӧйӧсь. Налы абуӧсь препятствиеяс.

Хасан ты районын японскӧй военщина аслас кубн испытайтіс миян авиациялысь, танкъяслысь, артиллериялысь да мукӧдикас оружиелысь вынйӧрсӧ. Первой Отдельнӧй Краснознаменнӧй армияса частьяс дзикӧдз пасьвартісны японскӧй империалистическӧй армиялысь отборнӧй частьяс. Кытчӧ воши сійӧ самурайскӧй духыс, кодӧн дугдывтӧг кичитчис японскӧй военщина!

ВКП(б)-лӧн XVIII-ӧд съезд кежлӧ миян страналӧн обороноспособностьыс содіс муртыштны позьтӧма. Сӧвкыд промышленность социалистическӧя реконструируйтӧм сетіс позянлун вудждны миянлысь армия да флот медся водзынмунысь техника рельсъяс вылӧ.

Колхознӧй строй победаяс результатын СССР обеспечитӧма нянь да мукӧд продовольственнӧй продуктаяслӧн зэв ыджыд запасӧн. Страна оборона вылӧ, сійӧ кӧ ковмас, вермас лоны вужӧдӧма Сӧветскӧй Союзса став промышленность. Мӧд пятилетка победаяс результатын „СССР пӧрис экономически независимӧй странаӧ, коді обеспечивайтӧ ассьыс овмӧссӧ да обороналысь нуждаяс став колана техническӧй вооружениеӧн" (В. Молотов ӗрт доклад тезисъясысь).

Международнӧй обстановка, кодын мунӧ ВКП(б)-лӧн XVIII-ӧд съезд, характеризуйтсьӧ мӧд империалистическӧй война заводитчӧмӧн. „Государствояс да народъяс кыдзкӧ тӧдлытӧг пырисны мӧд империалистическӧй война орбитаӧ" („ВКП(б) историялӧн краткӧй курс").

Мӧд империалистическӧй война эм зэв серьёзнӧй опасность став народъяслы. Тайӧ опасность йывсьыс долженӧсь пыр помнитны Сӧветскӧй Союзса народъяс. Сталин ӗрт предупреждайтӧ миянӧс сы йылысь, мый „колӧ став мераясӧн ёнмӧдны да укрепитны миянлысь Краснӧй армия, Краснӧй флот, Краснӧй авиация, Осоавиахим. Колӧ миянлысь став народ кутны мобилизационнӧй дасьлун состояниеын военнӧй уськӧдчӧм опасность водзын, медым некутшӧм „случайность" да миян ортсыса врагъяслӧн некутшӧм фокусъяс эз вермыны суны немвичкысьтӧг"...

ВКП(б) XVIII-ӧд съезд вылын В. Молотов ӗрт доклад тезисъяс тырвыйӧ отражайтӧны Сталин ӗртлысь индӧдъяссӧ, тырвыйӧ отражайтӧны страналысь оборонасӧ ёнмӧдӧм вӧсна миян партиялысь да правительстволысь тӧждысьӧмсӧ.

Коймӧд пятилеткалӧн план эм социализм победалӧн зэв ыджыд свидетельство. СССР бӧръя кык витвоын шедӧдӧм победаяс вылӧ мыджсьӧмӧн, пырис **классъястӧм социалистическӧй общество стрӧитӧм завершитан да социализмсянь коммунизмӧ постепеннӧ вуджан** полосаӧ. И фашистскӧй ордаяс кӧ лысьтасны уськӧдчыны миян социалистическӧй рӧдина вылӧ, найӧ война первой лунсянь жӧ почувствуйтасны великӧй вынйӧрсӧ Краснӧй Армиялысь, сӧветскӧй народлысь, коді вооружитчӧма первокласснӧй техникаӧн да победад непоколебимӧй вераӧн.

Враг кӧ миянлы кӧвъялас война, Краснӧй Армия лоас став коркӧ нападайтлысь армияясысь медся нападайтысьӧн. „Миянлы кивывджык да кокниджык грӧмитны врагӧс сылӧн аслас территория вылын. Сідзи сійӧ и лоӧ — быд уськӧдчӧм да удар вылӧ ми кутам вочавидзны миян доблестнӧй Краснӧй Армия став вынйӧрлӧн тройнӧй ударъясӧн" (Ворошилов).

Краснӧй Армияса да Военно-Морскӧй Флотса боецъяс, кодъяс февраль 23 лунӧ примитісны народлы верностъ вылӧ краснӧй присяга, локтан бойясын петкӧдласны великӧй социалистическӧй рӧдина дорйигӧн героизмлысь да храбростьлысь чудесаяс. Враг, кытысянь кӧть сійӧ оз во, лоӧ жугӧдӧма сылӧн жӧ территория вылын.

С. УРАЛЬСКИЙ.

Отв. редактор
Г. И. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01

Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 720. Типография Наркомместпрома Коми АССР.